

Gümnaasiumi Kunstiõpetuse ainekava

10.klass

Teema ja õpisisu	Õpitulemused
<p>Gümnaasiumi kunstiõpe loob baasi kunsti ja visuaalkultuuri vormi- ja pildikeele mõistmiseks ning kultuuride mitmekesisuse väärtustamiseks, avades üldmõisted ja kontseptsioonid. Õppes on kandev osa eri ajastute kujutamislaidade võrdlusel ning kirjeldusmudelite loomisel. Kunstilugu avatakse suuremate teemarühmade kaudu. Teemapõhine käsitlus võimaldab rõhutada seoseid ühiskonnas ja kultuuris toimunuga laiemalt. Tähtis on näidata ajastu kunsti seoseid üldise mõtteviisiga, esile tuua kultuuri ja elukorralduse muutumise ühiskondlikke tegureid: religiooni ja valitsemiskorra mõju ning tehnika ja majanduse arengut. Teemade kaudu käsitlus aitab orienteeruda kunstivoolude paljuses, arendab tähelepanu ja vaatlemisoskust ning innustab leidma sidemeid mineviku ja tänapäeva vahel. Kursus algab kunsti tekkimisega, läbib pika kunstivoolude ajaloo ning lõppeb 20. sajandi algusega.</p>	<p>1) tunnetab kunsti potentsiaali ning näeb selle rakendusvõimalusi nii enese elu ja tegevuse kui ka ümbritseva maailma mõtestamise, mõjutamise ning kujundamise vahendina; 2) orienteerub kunsti arenguloo põhilistes küsimustes ja etappides; 3) mõistab kunsti ja visuaalkultuuri seoseid ühiskondlike protsesside ning teiste valdkondadega; 4) tajub nüüdisaegse kunsti olemust (kontekstuaalsust, kontseptuaalsust jne) ning aktsepteerib selle mitmekesisust; 5) oskab uudishimulikult ning loovalt püstitada, tõlgendada ja lahendada erineva iseloomuga probleemilahenduslikke ülesandeid; 6) rakendab loovas eneseväljenduses erinevaid kunstilisi väljendusvahendeid ja tehnilisi võtteid; 7) väärtustab ning toetab uuenduslikku, inimsõbralikku ja keskkonnahoidlikku mõtteviisi.</p>
<p>Ettevõtlikkuspädevus Ettevõtlikkuspädevuse kujunemist toetavad kunstis individuaal- ja rühmatöö, uurimuslikud ja probleemipõhised ülesanded ning õpitava sidumine nüüdisaegse igapäevaelu nähtustega. Kunsti valdkonnas on iseloomulik uuenduslike ja loovate lahenduste väärtustamine. Praktiline loovtegevus annab võimaluse katsetada ideede väljendamise ja esitlemise erinevaid võimalusi, leidlikult valides sobivaid meetodeid ning rõhutades oma tugevaid külgi. Õpitakse tegevust planeerima, võtma vastutust tööde lõpuni viimise ja tulemuse eest. Tutvutakse ka valdkonnaga seotud elukutsete ning institutsioonidega.</p>	
<p>Digipädevus Digipädevus on suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuv ühiskonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.</p>	
<p>Väljasõpe Muuseumi või näituse külastus: Üks kord õppeaasta jooksul külastatakse muuseumi ja/või näitust ja teostatakse praktiline töö või uurimus, essee jne.</p>	
<p>Lõiming Sotsiaalainetest lähtudes vaadeldakse inimese suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning erinevate kultuuride kommete ja pärimustega; Emakeelest ja võõrkeeltest lähtudes arendatakse verbaalset väljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust; kirjandusest lähtudes vaadeldakse eri ajastute ja kultuuride lugusid muusikas ja kunstis, teatri- ja filmikunstis; Loodusainetest lähtudes teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi; Matemaatikast lähtudes arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid); Käsitööst ja tehnoloogiast lähtudes arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist (loomise protsess, tehnoloogiad ja tehnikad); Kehalisest kasvatuses lähtudes arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, motoorikat, reageerimiskiirust ja koordinatsiooni.</p>	
<p>Kunsti roll eri ajastutel. Kunstikultuuri üldistav ajatelg</p>	<p>Kunstnik ja tema kaasaeg. Kunstiteos ja vaataja. Kunstiteoste sõnum ja vorm eri ajastutel. Lugude</p>

	ja sümbolite ringlus läbi sajandite. Kunstiteoste analüüsi ja tõlgendamise erinevad meetodid (nt vormiline, märgiline, sotsiaalne).
Kunsti tekkimine. Vanimad kõrgkultuurid. Antiikaja kunst. Keskaja kunst. Renessanss. Barokk. Klassitsism. Romantism. Realism. Juugend.	Kunsti tekkimine. Vanimad kõrgkultuurid. Mesopotaamia. Egiptus. Antiikaja kunst. Vana-Kreeka. Vana-Rooma. Keskaja kunst. Romaani stiil. Gooti stiil. Kunst ja religioon. Renessanss. Vararenessanss. Kõrgrenessanss. Inimesekeskse maailmapildi kujunemine. Kunst ja teadus. Trükikunsti leiutamine. Barokk. Kunst kiriku ja valitsejate teenistuses. Klassitsism. Antiikpärandi mõju ja valgustusajastu ideed. Sama sajand, erinevad vaated. Romantism. Mäss korra vastu. Realism. Tõearmastus. Juugend. Tervikliku stiili taotlus.
Ajastute kunsti võrdlevad teemad	Värvikasutus ja kompositsioon teoste sõnumi teenistuses. Eri ajastute kunsti kokkukõlad. Illusioonid ja emotsioonid kunstis. Inimene kunstis: staatus, suhted, tegevused. Õukonnakunstist argielu kujutamiseni. Pildilised sümbolid koopamaalist grafitini. Kunstniku rollid: käsitöeline, leiutaja, ajaloolane, geenius, boheem, staar jne. Kunstiinstituutsioonid. Tuntuimad galeriid ja muuseumid.
Kasutatavad tehnikad ja materjalid Skulptuur Modelleerimine ja konstrueerimine mitmesugustest materjalidest (nt papjeemašee, plastid, papp, puit, traat jne); Maal Maalimine spontaanselt ja kavandi alusel. Graafika Joonistamine sõe, tuši ja värviga, sule ja pintsliga. Paljundusgraafika: kõrg- ja sügavtrükk vastavalt võimalustele.	väljendab end erinevate joonistus - ja maalivahendite kaudu spontaanselt (visandlikult) ja kaalutletult (viimistletult); valib iseseisvalt oma idee teostamiseks sobivaid vahendeid ja tehnoloogiaid (sh arvuti, videokaamera) ning väljundeid (sh assamblaaz, installatsioon jne); selgitab kõrg -, sügav - ja lametrüki tehnoloogilist erinevust.
Loomingulised ja uurimuslikud projektid, õppekäigud	Käsitletavate teemade endast ja nüüdisajast lähtuv tõlgendamine. Isiklik vaatenurk. Visuaalse materjali kogumine, süstematiseerimine ja analüüsimine. Oma ideega sobivate väljendusvahendite valimine ja töö tegemine (joonistus, maal, kollaaž, digitaalne pilt, video, jne). Töö esitlemine ja oma valikute põhjendamine.

11.klass

Teema ja õpisisu	Õpitulemused
Gümnaasiumi kunstiõpe loob baasi kunsti ja visuaalkultuuri vormi- ja pildikeele mõistmiseks ning kultuuride mitmekesisuse väärtustamiseks, avades üldmõisted ja kontseptsioonid. Õppes on kandev osa eri ajastute kujutamislaidide võrdlusel ning kirjeldusmudelite loomisel. Kunstilugu avatakse suuremate teemarühmade kaudu. Teemapõhine käsitlus võimaldab rõhutada seoseid ühiskonnas ja kultuuris toimunuga laiemalt. Tähtis on näidata ajastu kunsti seoseid üldise mõtteviisiga, esile tuua kultuuri ja elukorralduse muutumise	1) tunnetab kunsti potentsiaali ning näeb selle rakendusvõimalusi nii enese elu ja tegevuse kui ka ümbritseva maailma mõtestamise, mõjutamise ning kujundamise vahendina; 2) orienteerub kunsti arenguloo põhilistes küsimustes ja etappides; 3) mõistab kunsti ja visuaalkultuuri seoseid ühiskondlike protsesside ning teiste valdkondadega; 4) tajub nüüdisaegse kunsti olemust (kontekstuaalsust, kontseptuaalsust jne) ning aktsepteerib selle mitmekesisust; 5) oskab uudishimulikult ning loovalt püstitada, tõlgendada ja lahendada erineva iseloomuga

<p>ühiskondlikke tegureid: religiooni ja valitsemiskorra mõju ning tehnika ja majanduse arengut. Teemade kaudu käsitus aitab orienteeruda kunstivoolude paljuses, arendab tähelepanu ja vaatlemisoskust ning innustab leidma sidemeid mineviku ja tänapäeva vahel. Kursus algab kunsti tekkimisega, läbib pika kunstivoolude ajaloo ning lõppeb 20. sajandi algusega.</p>	<p>probleemilahenduslikke ülesandeid; 6) rakendab loovas eneseväljenduses erinevaid kunstilisi väljendusvahendeid ja tehnilisi võtteid; 7) väärtustab ning toetab uuenduslikku, inimsõbralikku ja keskkonnahoidlikku mõtteviisi.</p>
<p>Ettevõtlikkuspädevus Ettevõtlikkuspädevuse kujunemist toetavad kunstis individuaal- ja rühmatöö, uurimuslikud ja probleemipõhised ülesanded ning õpitava sidumine nüüdisaegse igapäevaelu nähtustega. Kunsti valdkonnas on iseloomulik uuenduslike ja loovate lahenduste väärtustamine. Praktiline loovtegevus annab võimaluse katsetada ideede väljendamise ja esitlemise erinevaid võimalusi, leidlikult valides sobivaid meetodeid ning rõhutades oma tugevaid külgi. Õpitakse tegevust planeerima, võtma vastutust tööde lõpuni viimise ja tulemuse eest. Tutvutakse ka valdkonnaga seotud elukutsete ning institutsioonidega.</p>	
<p>Digipädevus Digipädevus on suutlikkus kasutada uuenevat digitehnoloogiat toimetulekuks kiiresti muutuv asukonnas nii õppimisel, kodanikuna tegutsedes kui kogukondades suheldes; leida ja säilitada digivahendite abil infot ning hinnata selle asjakohasust ja usaldusväärsust; osaleda digitaalses sisuloomes, sh tekstide, piltide, multimeediumide loomisel ja kasutamisel; kasutada probleemilahenduseks sobivaid digivahendeid ja võtteid, suhelda ja teha koostööd erinevates digikeskkondades; olla teadlik digikeskkonna ohtudest ning osata kaitsta oma privaatsust, isikuandmeid ja digitaalset identiteeti; järgida digikeskkonnas samu moraali- ja väärtuspõhimõtteid nagu igapäevaelus.</p>	
<p>Väljasõpe Muuseumi või näituse külastus: Üks kord õppeaasta jooksul külastatakse muuseumi ja/või näitust ja teostatakse praktiline töö või uurimus, essee jne.</p>	
<p>Lõiming Sotsiaalainetest lähtudes vaadeldakse inimese suhteid teiste inimeste ja inimrühmadega ning erinevate kultuuride kommete ja pärimustega; Emakeelest ja võõrkeeltest lähtudes arendatakse verbaalset väljendusoskust, diktsiooni, funktsionaalset lugemisoskust ning infokanalite kasutamise oskust; kirjandusest lähtudes vaadeldakse eri ajastute ja kultuuride lugusid muusikas ja kunstis, teatri- ja filmikunstis; Loodusainetest lähtudes teadvustatakse inimese kuulmis- ja nägemismeele füsioloogilist eripära, õpitakse tundma looduskeskkonda ja selle eluvormide mitmekesisust ning helide, valguse ja värvide omadusi; Matemaatikast lähtudes arendatakse seoste loomise oskust ja loogilist mõtlemist (matemaatiline keel, struktuur, sümbolid ja meetodid); Käsitööst ja tehnoloogiast lähtudes arendatakse käelist tegevust ning loovat mõtlemist (loomise protsess, tehnoloogiad ja tehnikad); Kehalisest kasvatuses lähtudes arendatakse kehatunnetust, tähelepanu, motoorikat, reageerimiskiirust ja koordinaatsiooni.</p>	
<p>Kunst moderniseeruva ajastul. Usk ühiskonna ja kunsti progressi.</p>	<p>Tehnoloogia ja linnastumise võidukäik. Modernistlik arhitektuur ja tööstusdisain. Funktsionalism. Fotograafia ja illustreeritud ajakirjanduse levik ning mõju kunsti muutumisele. Modernistliku kunsti suunad: impressionism, postimpressionism, fovism, ekspressionism, futurism, kubism, konstruktivism, funktsionalism, abstraksionism, dadaism, sürrealism. Isikuvabaduse manifestatsioon. Abstraktne versus figuratiivne kunst. Kunst totalitaarsetes riikides: sotsialistlik realism, natsionaal-sotsialistlik kunst. Puhas kunst väljaspool elu: abstraktne ekspressionism, minimalism, opkunst jne. Kunst ja sotsiaalsed liikumised.</p>
<p>Postmodernism ja nüüdiskunst. Vaatenurkade paljus.</p>	<p>Popkunst. Hüperrealism. Igapäevaelu tungimine kunsti. Happening, kehakunst, maakunst. Kontseptualism, idee kui kunst. Kunstiteose kui objekti kadumine. Kunstiliikide piiride hajumine. Postmodernistlik kunst. Mäng minevikuga, tsitaat,</p>

	remiks, paroodia. Sotsiaalkriitiline kunst. Kunstnike ja vaatajate koostöö. Kollektiivsus ja anonüümsus kunstis. Kunstimeediumide paljusus, maalikunst, installatsioon, fotokunst, videokunst, performance. Kunst linnaruumis. Interaktiivne meediakunst. Netikunst.
Keskkond. Disain. Visuaalne meedia.	Inimsõbraliku ja turvalise elukeskkonna loomine: linnaplaneerimine, arhitektuur, maastikuarhitektuur, tootedisain, graafiline disain jne. Disainimine kui probleemilahendus. Erinevad vaatenurgad: funktsionaalsus ja esteetika, eetiline ja kultuuriline sõnum. Innovatsioon ning keskkonnateadlikkus disainis ja arhitektuuris. Meediakeskkond; meediatarbija kui mõjutaja ja mõjutatav. Erinevad suhtluskeskkonnad. Väljendusvahendid visuaalses kommunikatsioonis. Muinsus- ja keskkonnakaitse ning autoriõiguste probleemistik.
Nüüdiskunsti nähtusi võrdlevad teemad Abstraktsus ja kujutavus kunstis: vorm, kujund, värv, tähendus.	20. saj nn realismid: sürrealismist ja sotsrealismist kuni hüperrealismi ja videokunsti. Kunstiteos ja kontekst: vaatajad, koht ning aeg. 7 Kunsti suunad/stiilid ja paralleelid teistes kunstiliikides: muusika, film, kirjandus, teater jt. Kunstiajaloo stiilide ja teoste tsitaadid nüüdisaja kunstis ja visuaalkultuuris. Disaini muutumine: puhtast vormist ning funktsioonist emotsioonide ja fantaasiani. Kunsti, arhitektuuri ja disainiga seotud elukutsed. Valitud teemad aitavad mõista nüüdiskunsti erinevaid ilminguid.
Kasutatavad tehnikad ja materjalid Skulptuur Modelleerimine ja konstrueerimine mitmesugustest materjalidest (nt papjeemašee, plastid, papp, puit, traat jne); Maal Maalimine spontaanselt ja kavandi alusel. Graafika Joonistamine söe, tuši ja värviga, sule ja pintsliga. Paljundusgraafika: kõrg- ja sügavtrükk vastavalt võimalustele.	väljendab end erinevate joonistus - ja maalivahendite kaudu spontaanselt (visandlikult) ja kaalutletult (viimistletult); valib iseseisvalt oma idee teostamiseks sobivaid vahendeid ja tehnoloogiaid (sh arvuti, videokaamera) ning väljundeid (sh assamblaaž, installatsioon jne); selgitab kõrg -, sügav - ja lametrüki tehnoloogilist erinevust.
Loomingulised ja uurimuslikud projektid, õppekäigud Käsitletavate teemade endast, oma kogemustest ja nüüdisajast lähtuv tõlgendamine.	Visuaalse materjali kogumine, süstematiseerimine ja analüüsimine. Oma ideega sobiva väljendusvahendi valimine ja töö tegemine (joonistus, maal, kollaaž, ruumiline objekt, digitaalpilt, video, performance jne). Pildi ja teksti koosmõjud (graafiline kujundus, logo, kirjakujuandus). Probleemilahenduslikud disainiülesanded (mudel, joonis, eksperiment materjalidega jne). Töö esitlemine ja oma valikute põhjendamine. Kunstiteose analüüs ja loov interpreteerimine. Projektid ja õppekäigud on seotud erinevate õpikeskkondadega: ateljee, loodus- ja linnakeskkond, muuseum, näitus, virtuaalkeskond jne.